

ВПЛИВ БЕЗРОБІТТЯ НА ЕКОНОМІКУ ТА СУСПІЛЬСТВО

Єфременко А.В., здоб. ОС «бакалавр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Л.В. Шелудько**
Державний біотехнологічний університет

Безробіття – це ситуація, коли людина, здатна та бажаючи працювати, не може знайти роботу. Це викликає соціальні й економічні проблеми, такі як погіршення якості життя, збільшення бідності, зниження споживчого попиту та втрата продуктивних ресурсів для економіки. Безробіття може бути спричинене різними факторами, такими як економічні кризи, зміни в технологічному процесі, демографічні тенденції або недостатня доступність робочих місць. Безробіття спочатку з'явилося у Великобританії на початку XIX століття. Проте до кінця століття воно не було загальним явищем, а збільшувалося лише під час економічних криз. Перша спроба пояснити його сутність та причини була зроблена Г. Мальтусом. Він вважав безробіття результатом надмірного зростання населення, яке випереджає збільшення ресурсів для його існування. Мальтус вважав, що засобами боротьби з безробіттям можуть бути війни, епідемії та інші катастрофічні події. Присутність безробіття в суспільстві свідчить про недостатнє використання трудових ресурсів.

Безробіття становить значну соціальну проблему, а не лише економічну. Зокрема, соціальні втрати мають більш значимий вплив на суспільство. Наслідки безробіття є дуже різноманітними та масштабними. Для оцінки цього впливу доцільно провести дослідження як економічних, так і соціальних наслідків безробіття.

Безробіття є не лише загрозливим явищем в економічних, але й в політичних відносинах. Періоди масового безробіття в історії викликали найреакційніші політичні режими (наприклад, прихід до влади Гітлера в Німеччині і Піночета в Чилі є наочними прикладами).

Значимі економічні, соціальні та політичні наслідки безробіття створюють підстави для включення політики регулювання ринку праці та стабілізації зайнятості серед основних макроекономічних функцій держави.

Негативні наслідки безробіття включають збільшення злочинності, погіршення соціальної ситуації, зростання захворювань, збільшення рівня нерівності та меншу активність на ринку праці. З іншого боку, позитивні наслідки включають підвищення значення робочих місць, більше вільного часу, більший вибір роботи та підвищення цінності праці в суспільстві.

Воєнні дії в Україні мають серйозний вплив на рівень безробіття та викликали різноманітні наслідки для економіки та суспільства.

1. Збільшення безробіття: Війна може призвести до знищення інфраструктури, підприємств та зменшення обсягів виробництва, що може призвести до масового втрати робочих місць.

2. Економічний спад: Воєнні конфлікти спричиняють економічний спад через зниження інвестицій, зменшення експорту та збільшення витрат на військові потреби.

3. Переселення та зсуви в ринку праці: Воєнні дії призводять до масового переселення населення та зміни в структурі ринку праці через зруйнування міст та регіональний дисбаланс.

4. Погіршення соціальної ситуації: Війна призводить до загострення соціальних проблем, таких як бідність, безпека, доступ до освіти та охорони здоров'я.

5. Психологічні наслідки: Воєнні дії можуть призвести до психологічних травм та стресу серед населення, що може вплинути на їхню працездатність та здоров'я.

У цілому, воєнні дії в Україні можуть мати серйозні наслідки для економіки та суспільства, включаючи збільшення безробіття та загострення соціальних проблем.

Зниженню рівня безробіття під час війни в Україні можуть сприяти такі кроки:

1. Потреба у мобілізації ресурсів: Військовий конфлікт призводить до потреби в додаткових ресурсах для виробництва зброї, амуніції та іншого військового обладнання, що може створювати нові робочі місця.

2. Переорієнтація робочої сили: Люди можуть переходити з секторів економіки, які стали менш прибутковими через війну (наприклад, сільське господарство або туризм), до секторів, які отримують додатковий попит під час військових дій (наприклад, виробництво військового обладнання).

3. Державні програми стимулювання: Уряд може запускати програми стимулювання з метою підтримки економіки під час війни, такі як інфраструктурні проекти, які створюють нові робочі місця.

4. Волонтерство і громадські ініціативи: Під час кризових ситуацій люди часто долучаються до волонтерських організацій або самоорганізуються, щоб надавати допомогу тим, хто постраждав від війни. Це також може створювати нові робочі місця.

5. Міжнародна допомога: Під час війни уряд може отримувати міжнародну допомогу, яка може використовуватися для створення програм підтримки економіки та створення нових робочих місць.

6. Зменшення конкуренції: У відповідь на економічні труднощі під час війни деякі компанії можуть припинити свою діяльність або зменшувати виробництво, що зменшує конкуренцію на ринку праці і може зробити пошуки роботи легшими для безробітних.

7. Підвищення патріотичного настрою: Під час війни патріотичний настрій може підвищити бажання громадян працювати на краще майбутнє своєї країни, що може стимулювати їх до активного пошуку роботи.

8. Стабілізація певних галузей: У деяких випадках війна може призвести до стабілізації або навіть зростання деяких галузей економіки, наприклад, військово-промислового комплексу або сфери послуг, пов'язаних з безпекою.

Однак варто зауважити, що це може бути лише тимчасове явище, і в довгостроковій перспективі війна зазвичай має негативний вплив на економіку країни і рівень безробіття.

Незважаючи на ці фактори, важливо пам'ятати, що війна завжди призводить до серйозних економічних викликів та загроз, і її негативний вплив на економіку та рівень безробіття може бути значним у довгостроковій перспективі.

ДИНАМІКА ПРОЖИТКОВОГО МІНІМУМУ В УКРАЇНІ, ЙОГО ВПЛИВ НА РІВЕНЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

Іхно Д. здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Л.В. Шелудько**
Державний біотехнологічний університет

Визначення розміру прожиткового мінімуму в Україні завжди не відповідало реальній вартості споживчого кошика і це завжди було предметом дискусій. Проблема заниженого прожиткового мінімуму виходить за межі соціальної політики та дуже глибока.

Законодавчо встановлений розмір прожиткового мінімуму на 2023 рік і прогнозований розмір прожиткового мінімуму на 2024 рік.

Проект Держбюджету у 2024 році передбачає зростання прожиткового мінімуму, але незначно. Але його розмір не забезпечує достатнього рівня життя для людей, і, очевидно, у найближчому майбутньому нічого не зміниться, оскільки війна та пріоритети в країні не зміняться.